

MŠ ŠUMNÁ

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

**" DÍVÁME SE KOLEM SEBE
OČIMA MALÝCH ZVÍDÁLKŮ "**

Obsah ŠVP:

1. Identifikační údaje o MŠ

2. Obecná charakteristika

- 2.1 Filosofie a koncepce školy

3. Podmínky vzdělávání

- 3.1 Věcné (materiální a hygienické podmínky)
- 3.2 Životospráva
- 3.3 Psychosociální podmínky
- 3.4 Organizace v MŠ
- 3.5 Řízení MŠ
- 3.6 Personální podmínky
- 3.7 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- 3.8 Podmínky vzdělávání dětí nadaných
- 3.9 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
- 3.10 Spolupráce MŠ s rodiči, ZŠ a dalšími organizacemi

4. Bezpečnostní opatření

5. Organizace vzdělávání

- 5.1 Metody a formy vzdělávání
- 5.2 Adaptační režim

6. Charakteristika vzdělávacího programu

7. Vzdělávací obsah

8. Evaluační systém školy

1. Identifikační údaje o MŠ

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola, Šumná, okres Znojmo, příspěvková organizace**

Sídlo školy: Šumná 180

Ředitel školy: Mgr. Richard Nekula

Vedoucí učitelka MŠ: Jana Chaloupková

Základní údaje MŠ:

Zřizovatel školy: Obec Šumná

Sídlo: Šumná 149, 671 02 Šumná

Telefon: 515 291 300

Název ŠVP: " **DÍVÁME SE KOLEM SEBE OČIMA MALÝCH ZVÍDÁLKŮ** "

Schváleno na pedagogické radě: 25. 8. 2022

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022 na neurčito

Zpracovatelé programu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vychází z analýz podmínek MŠ, byl zpracován týmem pracovníků MŠ Šumná a Horní Břečkov.

Aktualizace ŠVP:

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Šumná se nachází v obci Šumná, která leží mezi městy Znojmo a Moravské Budějovice nedaleko Vranovské přehrady. Jedná se o novější typ budovy, která je umístěna v klidné části obce. Budova školy je prostorná a plně vyhovuje provozním podmínkám. Provoz MŠ byl zahájen 4.3.1985.

Mateřská škola má dvě oddělení.

V přízemí budovy je třída a herna pro první oddělení, pracovna učitelek, šatna, hygienické zařízení, umývárna, malá kuchyňka pro výdej stravy, šatna školnice a sklad. V 1. poschodí se nachází třída a herna pro druhé oddělení, sklady pomůcek, hygienické zařízení a umývárna.

V okolí budovy je prostorná zahrada s ovocnými i okrasnými stromy. V zahradě je i pískoviště, průlezky, houpačky a skluzavka. Zahrada MŠ se postupně upravuje.

Mateřská škola Horní Břečkov je umístěna v zrekonstruované budově bývalé ZŠ ve středu obce. V přízemí budovy je herna, odpočívárna, hygienické zařízení, tělocvična, šatna, kuchyňka na výdej obědů (dovážených ze školní jídelny ZŠ Šumná) a přípravu svačinek.

Na zahradě je pískoviště, průlezka, houpačky, skluzavka, dětské lavičky a stolečky.

Celkovým vzhledem a zaměřením je MŠ zařízením rodinného typu.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky MŠ

Prostory třídy a školy:

- jsou dostatečně velké
- veškeré vnitřní či vnější prostory odpovídají příslušným bezpečnostním a hygienickým předpisům
- prostorové uspořádání vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí
- ve třídách jsou vytvořeny oddělené prostory pro různé činnosti
- umožňují dostatek pohybových činností dětí

Materiální vybavení:

- nábytek odpovídá počtu dětí i antropometrickým požadavkům
- umyvadla, toalety i lůžka vyhovují potřebám dětí, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné
- toalety jsou oddělené, zajišťují dětem soukromí
- tělocvičná náradí a náčiní odpovídá počtu dětí a je bezpečné
- vybavení hračkami a pomůckami odpovídá počtu i věku dětí a jejich specifickým potřebám v konkrétních třídách
- hračky a pomůcky jsou zpravidla umístěny tak, aby je děti mohly volně používat, jsou smysluplně uspořádány a uloženy tak, aby se v nich děti vyznaly
- pro používání hraček a pomůcek jsou stanovena pravidla
- prostředí školy je vkusně upraveno
- děti se podílejí svými výrobky na výzdobě MŠ, které si mohou prohlížet rodiče i veřejnost
- prostory zahrady nebo hřiště jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem pohybové a relaxační aktivity
- prostory i vybavení školní zahrady jsou bezpečné

Hygienické a bezpečnostní požadavky na provoz školy:

- každý den se zajišťuje dostatečné přirozené větrání
- osvětlení tříd a vytápění vyhovuje platným předpisům
- denně se provádí úklid všech prostor školy

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních a časových možností změnit či zlepšit:

- nákup vhodných pomůcek a hraček pro dvouleté děti
- nákup nových knih a encyklopedií pro děti, změnit obsah a organizaci dětské knihovny
- postupně upravovat prostory zahrady (nákup nových herních prvků s využitím pro tvořivé, pracovní, ale i pohybové činnosti)
- vystavět altán na zahradě MŠ, nášlapové chodníčky

3.2 Životospráva

Především pedagog musí být pro děti příkladem a pravidla, která chce uplatňovat, musí také sám dodržovat.

Snažíme se dodržovat správné stravovací návyky a podporovat správnou životosprávu. Je dodržován pitný režim po celý den. Obědy jsou dováženy z jídelny ZŠ Šumná. Jídelníček je sestavován tak, aby odpovídal zásadám správné výživy, aby uspokojil nároky dětského organismu, který roste a vyvíjí se a také, aby dětem chutnal. Strava je velmi pestrá a zdravá s dostatkem ovoce a zeleniny, děti dostávají cereální pečivo, v jídelníčku jsou také dostatečně zastoupeny mléčné výrobky, luštěniny a ryby. Intervaly mezi jednotlivými jídly jsou vhodně dodržovány a taky přizpůsobovány činnostem dětí i různým neplánovaným změnám. Násilnou formou děti do jídla nenutíme, jen se snažíme, aby alespoň ochutnaly to, co se jim během dne předkládá. Děti si mají možnost obsloužit se samy, podílet se na přípravě i sklizení ze stolu, jednou týdně si samy mazat svačinku. Dohlížíme na správné sezení u stolu, správné držení lžice, používání příboru. Pitný režim je zajištěn prostřednictvím pitných koutků ve třídách, ke kterým mají děti volný přístup. Pitný režim je zajištěn i při pobytu na školní zahradě. Preferujeme neslazené nápoje - ovocné, bylinné čaje, čistou vodu.

Do mateřské školy přijímáme děti zdravé, bez zjevné známky onemocnění.

Učitelky nesmí podávat dětem jakékoliv léky. Výjimkou je písemný souhlas rodičů, popř. lékaře.

Při úrazu či náhlém onemocnění učitelka zajistí patřičnou péči s okamžitou informací zákonným zástupcům.

V denním programu respektujeme individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (dětem s nižší potřebou spánku nabízíme jiný klidový program). Děti ke spánku nenutíme. Naším záměrem je v rámci zdravého životního stylu poskytnout dětem dostatek prostoru pro pohyb a pobyt venku. Každodenní pobyt venku je přizpůsoben aktuálním povětrnostním podmínkám a ročnímu období. K tomuto pobytu je využívána zahrada, kde převažují pohybové aktivity, paní učitelky nechávají dětem dostatek prostoru pro spontánní hru, zároveň nabízí nové hry a aktivity. Pobyt na zahradě je střídán s tematickými procházkami v okolí MŠ, zejména do lesa. V teplých měsících maximálně zahradu využíváme ve všech každodenních činnostech.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních a časových možností změnit či zlepšit:

- zlepšovat spolupráci s vedoucí školní jídelny - využívat k motivaci ke stravování dětí projekty učitelek
- nadále podporovat pitný režim (nákup pitných barelů)
- při stravování přihlížet k alergiím dětí na určité potraviny (po dohodě s rodiči)

3.3 Psychosociální podmínky

Děláme vše pro to, aby se děti v MŠ cítily bezpečně, spokojeně a rády do ní chodily. Stejně podmínky chceme vypěstovat i u rodičů dětí. Proto nově příchozím dětem poskytujeme dostatečný prostor pro adaptaci a život v novém kolektivu - po dohodě s rodiči. Nepřetěžujeme je a usilujeme o pohodový průběh celého dne.

Přesto dodržujeme vytýčený řád MŠ, který je nutný pro formování života dítěte předškolního věku-společně s dětmi tvoříme pravidla soužití.

Vedeme děti k rovnocennému postavení. Snažíme se vyhnout negativním slovním komentářům. Chceme, aby mezi personálem a dětmi panovala důvěra, pochopení a tolerance. Zatím jsme u tak malých dětí nepozorovaly šikanu, bezohlednost a egoismus. Proto musíme i nadále hledat nové cesty a metody k potlačení těchto negativních jevů. Nutná je i úzká spolupráce s rodiči.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, k prožitku vlastní zkušeností, aby se zapojovaly do činností, pracovaly svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti. Děti mají možnost účastnit se společných her i činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost se uchýlit do klidového koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních a časových možností změnit či zlepšit:

- nadále podporovat pěkné vztahy mezi dětmi, zaměstnanci
- rozvíjet ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a důvěru
- častěji zařazovat prvky prožitkového učení
- zajistit personální podmínky pro zajištění individuální potřeby dětí nebo skupin - průběžně

3.4 Organizace v MŠ

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené činnosti, spontánní činnosti i individuální činnosti a řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, mají dostatek času, aby mohly činnosti dokončit nebo v nich později pokračovat.

Poměr všech těchto činností je vyvážený. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby pracovaly svým tempem. Pedagogové se dětem plně věnují.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Nejsou překračovány stanovené počty dětí. Spojování tříd je maximálně omezeno (pouze při nemoci pedagogů, ke spojování však dochází ráno do 8.00 hod. a po spaní).

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních a časových možností změnit či zlepšit:

- nadále poskytovat dětem více prostoru pro spontánní hru a pro dokončení svých výtvořů, činností, pro jejich zájmy, aktivity, relaxaci a odpočinek
- v MŠ Šumná zřídit druhé oddělení s celodenním provozem

Organizace dne v Mateřské škole Šumná

6.30	začátek provozu
6.30 – 8.30	průběžné přicházení dětí do školky spontánní hry a činnosti dětí rozvíjení podnětů nabídnutých učitelkou / individuální, skupinové, společné / řízené činnosti ranní cvičení
8.30 - 8.50	hygiena, svačina oddělení Berušky
8.50 – 9.30	didakticky zacílené činnosti (záměrné i spontánní učení) ve skupinách či individuálně, jazykové chvilky, smyslové hry, didaktické hry, pracovní a výtvarné činnosti, hudební a dramatické činnosti, námětové hry
9.30 – 11.30	pobyt venku - poznávací, pohybové činnosti, pozorování, praktické a zájmové činnosti
11.30 – 12.00	převlékání, hygiena, příprava na oběd oběd, hygiena
12.00 – 14.30	polední odpočinek, relaxační činnosti vstávání všech dětí odpolední pohybová chvilka, hygiena
14.30 – 14.45	svačinka, hygiena
14.45 – 15.30	spontánní aktivity dětí, možnost pokračovat v započatých činnostech dne, průběžné odcházení dětí domů
15.30	ukončení provozu

Organizace dne v Mateřské škole Horní Břečkov

7.00 - 8.00	scházení dětí, hry a činnosti podle přání dětí
8.00 - 9.15	ranní hry, didaktické činnosti ve skupinách a individuálně jazykové chvilky, smyslové hry, pohybové aktivity, hygiena, svačina dle potřeb dětí
9.15 - 11.15	pobyt venku (na zahradě nebo na vycházce)
11.15 - 11.45	hygiena, oběd
11.45 - 13.30	hygiena, odpočinek, náhradní nespící aktivity (hry, opakovací chvilky, individuální péče)
13.30 - 15.00	hygiena, hry a činnosti podle přání dětí, pobyt na školní zahradě

Denní program bude aktuálně přizpůsobován potřebám a zájmům dětí.

3.5 Řízení MŠ

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny a respektovány.

Organizační záležitosti jsou řešeny na pedagogických radách, vzniklé situace jsou řešeny ihned.

Pedagogické pracovnice pracují jako tým, který funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel, zve ke spolupráci rodiče. Povinnosti pravomoc a kompetence všech pracovníků jsou dány pracovními náplněmi jednotlivých zaměstnanců. Stavíme na vzájemné spolupráci, toleranci a důvěře. Pedagogové se dále vzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Plánování pedagogické práce a chod mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Kontrolní a evaluační činnost zahrnuje všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků vyvozujeme závěry pro další práci. Spolupracujeme se zřizovatelem, školou i veřejností, s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí. MŠ má funkční informační systém, rodiče jsou pravidelně informováni prostřednictvím každodenního styku s učitelkami, vyvěšováním na nástěnky v šatnách dětí, ve vstupních prostorách a pomocí webových stránek, které jsou pravidelně aktualizovány.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních a časových možností změnit či zlepšit:

- koordinaci RVP PV a ŠVP v práci vedoucí učitelky a učitelek i na odloučeném pracovišti (průběžně)
- společně směřovat k projektové výuce
- hospitace vedoucí učitelky, vzájemné učitelek - průběžně
- účast na vzdělávacích akcích, předávání si zkušeností a podpora spolupráce

3.6 Personální podmínky

O děti se stará pět pedagogických pracovnic, jedna pedagogická pracovnice se zkráceným úvazkem, jedna asistentka a dvě provozní pracovnice. Jejich práce vychází z pracovní náplně, Zákoníku práce a RVP PV, ŠVP, Ročního plánu a závěrů pedagogických porad. Dodržují školskou legislativu. Odpovídají za úroveň výchovně vzdělávací práce jak ve třídě jí svěřené, tak i MŠ jako celku a jsou osobně zodpovědné za ochranu a bezpečnost dětí v době, kdy s nimi pracují až do doby, kdy je předají jiné pracovníci MŠ, rodičům nebo jejich zástupcům.

Všechny pedagogické pracovnice se i nadále průběžně sebevzdělávají, využívají nabídek různých vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT. Jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené. Ředitel školy maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti. Každá iniciativa pedagogů, která souvisí se zkvalitněním vlastního vzdělávacího procesu, je vítána a maximálně podpořena. Specializace jednotlivých pedagogických pracovnic je využita ve prospěch doplňkových programů.

Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den. Souběžné působení dvou učitelek je vždy zajištěno při vycházkách, návštěvách kulturních, sportovních či jiných společných akcích a při obědě a ukládání dětí k odpolednímu odpočinku.

Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem. Specializované služby jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušným odborníkem.

Činnost MŠ zajišťuje vedoucí učitelka, zpravidla další tři učitelky na plný úvazek, tři a více učitelek na zkrácený úvazek. Dle možností dále i školní asistent či asistent pedagoga.

Dvě provozní zaměstnankyně jsou nedílnou součástí školy. Zajišťují hladký provoz školy a podílí se na uspokojování základních fyziologických potřeb dětí. Pomáhají při organizaci školních i mimoškolních akcí.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních a časových možností změnit či zlepšit:

- podporovat vzájemnou důvěru a pomoc mezi zaměstnanci a poskytovat tak kladný vzor v chování i dětem

3.7 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností, nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (5 podpůrných opatření). Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Podpůrná opatření poskytuje mateřská škola.

- ° U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami přihlížíme k stupni podpůrného opatření, které bylo dítěti stanoveno.
- ° První stupeň podpůrného opatření si stanovuje mateřská škola sama a je vypracován plán pedagogické podpory (PLPP). Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovená školským poradenským zařízením po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Následné podklady jsou zaslány do datové schránky školy a pověřený pedagog je povinen na základě doporučení vypracovat individuální vzdělávací plán (IVP).
- ° Je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP)

První stupeň podpůrného opatření si stanovuje MŠ sama. Jedná se o podpůrná opatření MŠ, která mají podpořit dítě, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má drobné problémy např. s:

- ° motorickou obratností
- ° špatnou koncentrací pozornosti
- ° špatným úchopem pomůcek
- ° rozvojem vnímání, řeči
- ° verbální obratností

Plán pedagogické podpory dále jen PLPP) sestavuje třídní učitel dítěte. PLPP má písemnou podobu v předem připraveném formuláři. Před zpracováním PLPP se učitel může poradit s ostatními učiteli s cílem stanovení např. metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojených dovedností, návyků a postojů. Pedagog taktéž využívá odborné literatury, která slouží jako podpora k vypracování PLPP.

Učitel, který vypracuje PLPP zorganizuje schůzku se zákonným zástupcem dítěte, kde ho s obsahem PLPP prokazatelně seznámí.

Vyhodnocení PLPP probíhá průběžně a písemně do samostatného formuláře.

Hodnocení PLPP probíhá nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření. Pokud podpůrná opatření nevyhovují, pedagog doporučí zákonnému zástupci dítěte využití pomoci školského poradenského zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

Pravidla a průběh tvorby individuálního vzdělávacího plánu jsou stanoveny v par. 16 Vyhl. č. 27/2016 Sb. (v platném znění následných novel a upravujících vyhlášek).

Tvorbu IVP provádí pověřená učitelka MŠ. Nejprve pedagog vypracuje plán pedagogické podpory, a pokud tento plán nestačí, doporučí učitel zákonnému zástupci návštěvu školského poradenského zařízení - pedagogicko-psychologickou poradnu, speciální poradenské centrum.

Školské poradenské zařízení určí stupeň podpůrného opatření, dle kterého se dítě bude nadále vzdělávat. Podpůrná opatření jsou poskytována bezodkladně po obdržení doporučení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte. Pověřený učitel vypracuje IVP do jednoho měsíce od doručení doporučení pedagogicko-psychologické poradny. Následně jej nechá podepsat pracovníkem z poradny a seznámí s jeho obsahem zákonného zástupce dítěte.

Délku účinnosti IVP stanovuje školské pedagogické zařízení, jeho vyhodnocování probíhá jednou ročně.

Vzdělávání cizinců

- ° Děti osob se státní příslušností jiného členského státu EU mají přístup k předškolnímu vzdělávání za stejných podmínek jako občané ČR.
- ° Mateřská škola vytváří příznivé prostředí pro vzdělávání osob s jinou státní příslušností. Podle možností a nabídky využívá dotačních programů na podporu vzdělávání cizinců, nákupu potřebných pomůcek.

Při vzdělávání klademe důraz na:

- začlenění dítěte do kolektivu třídy
- umožnit dítěti první setkání s českým prostředím a českým jazykem

- zvýšit šance dítěte při vstupu do ZŠ
- naučit dítě kooperovat s vrstevníky
- osvojení si základních komunikačních a jazykových pravidel českého jazyka
- vytváření tzv.: vizualizace (tj. obrázky, piktogramy), gesta, mimika, pomocí níž s dítětem komunikujeme
- povzbuzení a pochvalu, která je důležitá pro další úspěch dítěte

Zásady práce s dětmi cizinců při výuce:

- začít pomalu
- od jednoduchého ke složitému
- střídání činností
- individuální přístup střídá se skupinovou činností
- plán práce, vedení záznamů
- pasivní nad aktivní složkou řeči = nenutit mluvit, komentovat
- využít dotací pro vzdělávání dětí cizinců

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních a časových možností změnit či zlepšit:

- personální zajištění (asistence)

3.8 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) nadaného dítěte nebo mimořádně nadaného dítěte.

Při vzdělávání dětí v naší MŠ vytváříme v rámci IB podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí, jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít.

Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činností smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme plán pedagogické podpory. Pokud se u dítěte projeví potenciální nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření proběhne a škola je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle plánu pedagogické podpory. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování IVP, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních a časových možností změnit či zlepšit:

- spolupráci se speciálním pedagogem, odborným logopedem

3.9 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V MŠ jsou přijímány děti mladší tří let, pokud to kapacita školy umožňuje.

Vzdělávání dětí mladších dvou let má svá specifika, v některých otázkách vzdělávání není MŠ ještě připravena.

MŠ splňuje podmínky:

- zajištění potřeb hygieny dítěte
- dostatečného prostoru pro volný pohyb a hru
- bezpečnosti - ohrožující předměty nejsou dětem zpřístupněny
- šatny poskytují dostatečný prostor pro náhradní oblečení
- nabídka hraček odpovídající věkové skupině

V případě zařazení dvouletých dětí je škola schopna zajistit:

- vyhovující režim dne, respektující potřeby dětí
- vytvořit podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- specifické pomůcky pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty
- podněcování pozitivních vztahů vedoucích k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou

Za předpokladu personálního zajištění bude škola schopna realizovat vzdělávací činnosti v menších skupinkách či individuálně podle potřeb a volby dětí.

Při vzdělávání dětí mladších tří let převažují spontánní činnosti nad řízenými a důraz je kladen na volnou hru. Voleny jsou individuální i skupinové formy činností a v plné míře jsou akceptována vývojová specifika. Při plánování činnosti vycházíme:

- z jednoduchosti
- z časové nenáročnosti
- z dostatku času a prostoru pro hru a pohyb dítěte
- ze známého prostředí
- z podnětnosti a smysluplnosti

Při vzdělávání těchto dětí využíváme tyto metody práce jako je situační učení, učení nápodobou, prožitkové učení a učení činnostmi a hrou.

Hračky a pomůcky jsou umístěny pro tyto děti ve spodních skříňkách. Drobný materiál je umístěn mimo dosah těchto dětí, také pomůcky, které jsou pro ně nebezpečné, jsou uloženy tak, aby k nim děti neměly přístup.

Pokud se tyto děti účastní činností s celou skupinou, tyto aktivity jsou pouze na kratší dobu. Tyto děti mají dostatek času i na odpočinek.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních a časových možností změnit či zlepšit:

- vybavení vyhovujícím nábytkem
- vybavení hračkami odpovídajícími věkové kategorii
- zajistit personálně

Současný stav MŠ zatím částečně splňuje podmínky vybavení a zabezpečení pro vzdělávání dětí od dvou do tří let.

3.10 Spolupráce MŠ s rodiči, základní školou a dalšími organizacemi

Spolupráce s rodiči

Velkou pozornost klademe na spolupráci rodiny a školy. Rodiče se spolupodílí na analýze školy a jsou tedy spolupracovníky při zkvalitňování ŠVP. Mají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů či připomínek prostřednictvím schůzek a konzultačních hodin v MŠ. Snažíme se o oboustrannou důvěru a otevřenost, vstřícnost, porozumění a ochotu spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ, účastnit se různých programů, dle svého zájmu vstupovat do her svých dětí. Jsou informováni o prospívání jejich dítěte a o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení a o dění v MŠ formou každodenních rozhovorů, aktuálních nástěnek v šatně, informačních schůzek a individuálních konzultací.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Pravidla spolupráce s rodinou:

Respektujeme úlohu rodičů - protože nejvýznamněji ovlivňují vývoj dítěte, mají právo a zároveň povinnost činit důležitá rozhodnutí týkající se dítěte - což respektujeme a snažíme se o vytvoření týmu učitel+rodič, dáváme rodinám najevo, že si ceníme jejich spolupráce a že je pro naši společnou práci nezbytná. Pedagogové nijak nezasahují do života a soukromí rodiny.

Zachováváme důvěrnost - rodiny mají právo na ochranu svých osobních informací v průběhu i po ukončení školní docházky, informace požadujeme od rodin pouze v rozsahu, který je nezbytně nutný k zajištění efektivního vzdělávání, informace o vývoji dítěte poskytujeme pouze zákonným zástupcům.

Mluvíme s rodinami o očekáváních, která vůči sobě máme - zjišťujeme představy rodin o průběhu vzdělávání, o představách vzájemné spolupráce, akcích třídy.

Snažíme se o zapojení všech rodin - každá rodina je jiná, každá má jiné zájmy a co je pro jednu rodinu přijatelné, nemusí vyhovovat jiné - snažíme se proto o flexibilitu, tvořivost, zároveň při plánování společných setkání zohledňujeme časové možnosti rodiny.

Usilujeme o zapojení celé rodiny - tedy nejen sourozenců, rodičů, ale také prarodičů a přátel rodiny.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních a časových možností změnit či zlepšit:

- setkávání s rodiči, nabízet odborné přednášky (průběžně)
- zapojování rodičů do pomoci péče o budovu MŠ, udržení provozu, využití profesí rodičů k různým projektům
- poskytovat více informací o možnostech využití Pedagogicko - psychologické poradny, služeb logopeda

Spolupráce se ZŠ

Společně se ZŠ Šumná vytváříme stále nové možnosti vzájemného poznání a spolupráce. Předškoláci mohou nahlédnout do prostor školy ještě před zápisem do první třídy.

Pro snadnější přechod dětí z MŠ do první třídy pořádáme "přípravnou školu", která je zaměřena na adaptaci dětí na nové prostředí, seznámení se s třídou, pravidla chování ve vyučování a přípravu dětí na práci ve škole. Tato spolupráce probíhá se speciální pedagožkou, která v MŠ Šumná poskytuje i podporu dětem s narušenou komunikační schopností - Hláskář.

V průběhu školního roku jsou pořádány společné akce (Den Děti, Karneval, Besídky v KD, divadla a jiné vzdělávací pořady). Žáci ZŠ také pomáhají při zajišťování sportovních akcí či akcí pro rodiče a děti.

Nadále prohlubovat vzájemnou informovanost s pedagogy ZŠ - společná setkávání, spolupráce.

Spolupráce s veřejností

Naše MŠ se účastní mnoha akcí pořádaných jinými organizacemi. U příležitosti různých svátků se prezentuje kulturním či tanečním vystoupením. Zapojujeme se i do přípravy Šumenského zpravodaje.

Spolupráce se zřizovatelem

ŠVP je dokument veřejný a vypovídá o tom, s jakými cíli a záměry chce naše škola připravit děti pro jejich zdárný budoucí život v naší společnosti. V MŠ probíhají různé prohlídky z okolních obcí. Děti připravují pro zastupitele obce přáníčka a drobné dárečky.

4. Bezpečnostní opatření

Vedoucí učitelka MŠ je povinna zabezpečit:

prostřednictvím pedagogů školy dohled nad dětmi, a to při školní i mimoškolní výchově a vzdělávání, při všech aktivitách organizovaných MŠ, poučení dětí o BOZP na začátku šk. roku, poté průběžně, zařazování preventivních témat

Opatření v průběhu vzdělávacích činností:

- ° každá učitelka je osobně zodpovědná za bezpečnost svěřených dětí od doby jejich převzetí od rodičů, pověřené osoby nebo jiného pedagoga školy do doby jejich předání rodičům, pověřeným osobám nebo jinému pedagogovi MŠ
- ° při hře dětí ve třídě dbá, aby si děti hrály klidně, sleduje jejich hru, předchází konfliktům, nedovolí dětem nosit do MŠ nebezpečné předměty nebo hračky
- ° nesmí odejít od dětí, při závažných důvodech si zajistí dohled jiné pracovnice z MŠ
- ° nesmí dát dětem bez náležitého dohledu nůžky, štetce, tužky či jiné ostré a špičaté pomůcky, dále drobné korálky a stavebnicové tvary, které by si mohly děti strčit do nosu či ucha - upozorní děti na nebezpečí a správné zacházení
- ° při chůzi po schodech dbá, aby se děti nestrkaly, chodily klidně, držely se zábradlí
- ° při tělovýchovných aktivitách dbá zvýšené pozornosti a bezpečnosti dětí, upozorňuje na případné nebezpečí, zajišťuje soustavnou pomoc při cvičení, bývá vždy na nejrizikovějším místě, před zahájením cvičení s náradím musí vždy zkontrolovat, zda je v pořádku

- ° při převlékání dětí v šatnách vykonává učitelka stálý dozor, sama se obléká, až když jsou děti připraveny na pobyt venku, neprodukuje zbytečně pobyt připravených dětí v šatně
- ° při rozcházení dětí domů věnuje učitelka zvýšenou péči úpravě a čistotě dětí, dítě předává rodičům či pověřené osobě, ale to pouze na základě písemného pověření zástupcem dítěte

Opatření při pobytu venku:

K zajištění bezpečnosti dětí při pobytu mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, stanoví vedoucí učitelka MŠ počet učitelů tak, aby na jednoho učitele připadlo nejvýše 20 dětí z běžných tříd a 12 dětí ve třídě, kde jsou zařazeny děti s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně nebo děti mladší 3 let.

Výjimečně může ředitel tyto počty zvýšit ve třídě, kde jsou zařazeny děti s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně, nebo děti mladší 3 let. V tomto případě určí ředitel k zajištění bezpečnosti dětí další učitelku, výjimečně jinou zletilou osobu, která je způsobilá k právním úkonům a je zaměstnancem školy.

Při pobytu dětí na školní zahradě nedovolí učitelky dětem bez dozoru na průlezky, houpačky a jiné nářadí, kde hrozí nebezpečí úrazu, nedovolí jim samostatné vzdálení do prostor zahrady, kam sama nevidí, kde nemůže mít o dětech přehled.

Při vycházkách učí děti chodit ve dvojicích a v zástupu tak, aby zajistila jejich bezpečnou chůzi, chodí po chodníku, maximálně se vyhýbají frekventovaným ulicím, učitelky dbají na bezpečné přecházení vozovky, k čemuž využívají terčík, průběžně seznamují děti s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě.

Opatření při sportovních akcích, výletech:

Vedoucí učitelka MŠ rozhoduje na základě náročnosti akce a počtu dětí o určení další způsobilé osoby k zajištění bezpečnosti dětí (uklízečka, pomoc rodičů).

Vedoucí učitelka stanoví hlavního vedoucího akce, který je povinen poučit děti o zvláštních situacích, o pravidlech jednání v těchto situacích (výlety, exkurze, sportovní soutěže, návštěva jiných zařízení).

Opatření při úraze:

Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoli úraze, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc, v nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotnického zařízení, zároveň jsou povinni bezodkladně informovat vedení školy a zákonného zástupce dítěte.

Každý i drobný úraz bude zaznamenán do Knihy úrazů a záznam bude podepsán zákonným zástupcem dítěte.

Ostatní opatření:

V oblasti prevence sociálně patologických jevů se zaměřujeme na zdravý způsob života, nenásilnou formou, přiměřeně k věku a schopnostem dětí pochopit a porozumět danou problematiku, jsou děti seznamovány s nebezpečím drogové závislosti, alkoholismu, kouření, virtuální závislosti, vandalismu, kriminality a jiných forem násilného chování a jsou jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu.

Budova MŠ je k zajištění bezpečnosti dětí uzamčena.

Zákonní zástupci pobývají v MŠ jen po dobu nezbytně nutnou pro převlečení dítěte do oblečení určenému ke vzdělávání a předání dítěte pedagogickému pracovníkovi MŠ a po dobu jednání s pedagogickými zaměstnanci školy týkající se vzdělávání dítěte. Po dobu pobytu v prostorách MŠ jsou zákonní zástupci povinni chovat se tak, aby nepoškozovali majetek MŠ a v případě, že zjistí jeho poškození, nahlásili tuto skutečnost neprodleně pedagogickému pracovníkovi školy.

Při prováděcích opravách v MŠ učitelky zajistí, aby se děti nepohybovaly v blízkosti opravy, nebo děti odvedou z místa opravy - při pozorování prací zajistí bezpečnost dětí.

5. Organizace vzdělávání

Organizace školy

Kapacita MŠ je určena na 70 dětí

Provoz mateřské školy Šumná: **6.30 - 15. 30, od pondělí do pátku**
Horní Břečkov: **7.00 - 15. 30**

Personální obsazení tříd:

1. třída **BROUČCI** děti ve věku od 2,5 - 5 let

2. třída **BERUŠKY** děti ve věku od 4 - 7 let

MŠ Horní Břečkov děti ve věku 2,5 - 7 let

Pravidla pro zařazování dětí do tříd

- ° MŠ má tři třídy heterogenní
- ° děti do heterogenních tříd jsou rozdělovány podle data narození s přihlédnutím k rovnovážnému počtu dívek a chlapců
- ° o rozdělení dětí do tříd vede pedagogická rada diskusi v přípravném období před zahájením školního roku a zohledňuje poznatky učitelek o jednotlivých dětech a jejich doporučení k zařazení do tříd
- ° zohledňujeme v rámci možností kapacit tříd přání rodičů, sourozenci po dohodě s rodiči jsou rozdělováni do tříd
- ° do třídy ve spodní části budovy s ohledem na snazší přístup jsou zařazovány děti mladší tří let

Souběžné působení učitelek (činnosti)

- ° vycházky do okolí MŠ, výlety do okolí MŠ
- ° činnosti spojené s obědem a ukládání ke spánku

Děti se v MŠ Šumná schází od 6. 30 hod., v oddělení Broučci.

V 8. 00 hod. se vzdělávání dělí na dvě oddělení. Mladší děti zůstávají v oddělení Broučci, starší děti odchází do poschodí MŠ, do oddělení Berušky. Rozdělení výchovné činnosti probíhá celý den až do 15. 00 hod., kdy se děti postupně rozchází domů. Odpolední činnosti jsou prováděny již v oddělení Broučci.

Dětem z oddělení Broučci i Berušky se lehátka rozkládají denně v hernách.

Zákonní zástupci ráno přivádějí své děti převážně do 8.00 hodin. Po domluvě s třídní učitelkou, lze ve výjimečných případech dítě přivádět do MŠ později.

V době od 9.30 do 11.45 hodin jsou děti mimo budovu MŠ.

Pokud dítě dochází domů po obědě, zákonní zástupci toto musí předem sdělit paní učitelce a dítě si vyzvednout v době od 12.00 do 12.15 hodin.

Z MŠ si dítě vyzvedávají zákonní zástupci nebo jimi pověřený zástupci, pro které musí být vystaveno "Pověření". Bez tohoto písemného pověření paní učitelky nevydají dítě nikomu jinému než zákonnému zástupci.

Do MŠ dítě dochází pravidelně. Pokud dítě onemocní nebo si je zákonní zástupci chtějí ponechat doma, je potřebné jej ihned omluvit.

MŠ může organizovat školní výlety a další akce související s výchovně vzdělávací činností školy, o kterých je zákonný zástupce dítěte vždy předem informován prostřednictvím nástěnek v šatnách dětí, popř. na našich

webových stránkách školy.

Průběh vzdělávání v jednotlivých třídách vychází a je nastíněn v třídních vzdělávacích programech. Jednotlivé IB a tematické celky jsou rozpracovány do časově neomezených plánů, které umožňují zachování nezbytně nutných podmínek, a to je respektování individuality dítěte, přiměřenost věku dané skupiny. Plánování vychází z potřeb a zájmu dětí. Snahou učitelek je naplňovat obsah plánů činnostmi spontánními a řízenými tak, aby se vzájemně doplňovaly a byly v rovnováze. Při práci využíváme vzdělávací metody, které vedou k získání vlastního prožitku z dané činnosti, využíváme kooperativní a situační učení - omezuje přijímání hotových poznatků. Snažíme se, aby všechny byly v souladu s vývojovými i věkovými specifiky dětí. Vyváženě střídáme činnosti individuální, skupinové, frontální i relaxační. Ve třídách převládá aktivní učení podpořené smyslovým vnímáním, názorný příklad dospělých v chování i jednání. Děti jsou v pozici partnera, mají dostatečný prostor pro komunikaci a vyjednávání. Důležitá jsou zavedená vnitřní pravidla na třídě, na jejichž tvorbě se podílejí děti společně s učitelkami, jsou dětem srozumitelná a umístěna na dobře viditelném místě.

Přijímání dětí do MŠ se řídí platnou legislativou a směnicemi ředitele školy, která nastavuje kritéria pro přijímání dětí. Blíže je upřesněno ve školním řádu MŠ. Kritéria pro přijetí stanoví ředitel školy každý rok před zápisem, jsou veřejná a v souladu se zákonem 261/2004 Sb., o předškolním vzdělávání a vyhláškou 43/2006 Sb.

Vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený.

Denní řád je rozvolněný, vychází z potřeb dětí a nahodilých situací s respektem zachování intervalů mezi podávanými jídly.

Odpočinek dětí vychází z individuální potřeby relaxace přibližně 40 minut, a poté si děti mohou volit klidové činnosti.

Je maximálně využíváno pobytu na zahradě opět s využitím řízených a spontánních činností, přičemž řízené činnosti jsou v této době více individuální než skupinové.

V případě výletů je organizace dne uzpůsobena dle požadovaných potřeb.

5.1 Metody a formy vzdělávání

Pro rozvoj klíčových kompetencí jsou v MŠ uplatňovány odpovídající formy a metody práce. Hlavní a nejdůležitější prostor má hra a spontánní aktivity dětí. Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, s vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost (přímo či nepřímo řízená), ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení, s důrazem na prožitkové a situační učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezuje učení předáváním hotových poznatků a slovního poučování.

Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti. Dětem s odkladem školní docházky je věnována zvýšená individuální péče. Je pro ně vypracován plán rozvoje dítěte s OŠD. Děti s vadami řeči mají možnost po dohodě s rodiči absolvovat nápravu řeči s logopedkou přímo v MŠ, rodiče mají možnost tato sezení i navštěvovat.

Práce s dětmi vychází z dobrých vztahů mezi učitelkou a dětmi, mezi dětmi samotnými a mezi učitelkou a rodiči. Na těchto základech individuálně uspokojujeme různé potřeby a možnosti jednotlivých dětí.

Maximálně se přizpůsobujeme vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a citovým potřebám dětí, které vycházejí ze zákonitosti jejich vývoje a konkrétním situacím, možnostem jednotlivců a zájmům celé skupiny.

Zajišťujeme dostatek prostoru pro hru, relaxaci a odpočinkové činnosti.

Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří množství nadstandardních aktivit (návštěvy herců s představením v MŠ, Městského Divadla ve Znojmě, společné akce rodičů a dětí, exkurze, výlety), které organizujeme v průběhu celého školního roku.

Metody výchovně vzdělávací práce:

Vzdělávací působení vychází z pedagogické analýzy - z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti jeho aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace a pravidelného sledování jeho rozvojových i vzdělávacích pokroků. Jen tak je možno zajistit, aby pedagogické aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo stimulováno, citlivě podněcováno k učení a pozitivně motivováno k vlastnímu vzdělávacímu úsilí způsobem a v míře jemu vyhovujícím.

1. Metoda prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat a podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti, využívají přirozeného toku dětských myšlenek a spontánních nápadů a poskytují dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. Učební aktivity probíhají především formou nezávazné dětské hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby.

2. Metoda situačního učení založená na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl.

3. Metoda spontánního sociálního učení je založena na principu přirozené nápodoby. Proto ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v MŠ vyskytnou, nejen v didakticky zaměřených, poskytujeme dítěti vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné.

4. Metoda kooperace, jejíž pomocí zdokonalíme schopnost jedince fungovat v rámci kolektivu a vlastní činností přispět k úspěchu našeho dětského kolektivu.

5. Metoda povzbuzování (stimulace), kdy povzbuzujeme kladnými iniciativami, účelem toho je ohodnotit činnost, kterou dítě již vykonává, a povzbudit jej k jejímu pokračování.

6. Metoda přesvědčování, při které klademe velký důraz na osobu pedagoga, na jeho pozitivní vztah k dítěti, což tvoří základ pro budoucí úspěch. Při přesvědčování dítěte je nutno nalézt argumenty, uvádět hlavně pozitivní příklady pro odložení svých tvrzení a správně jej motivovat.

7. Metoda experimentu, pokusu, při které vytváříme podmínky k vlastní činnosti dítěte vedoucí k ověření schopnosti, dovednosti nebo znalosti, k posílení důvěry, odvahy a objevování, odpovědnosti za svá rozhodnutí, zažití osobního úspěchu a pocitu vítězství.

8. Metoda komunitního kruhu, kde společně vytváříme pocit důvěry, sounáležitosti ke skupině, rozvíjíme osobnostní vlastnosti, učíme se užívat dané pravidlo, řešíme s dětmi pocity, jednání, chování, postoje druhých, motivy, přání, dovednosti, kompetence.

9. Metoda názornosti, při které vytváříme jasnou představu o světě kolem nás a která velmi úzce souvisí s prvními třemi uváděnými metodami.

10. Metoda řízeného rozhovoru, se kterou pedagog pracuje téměř při všech řízených i spontánních činnostech během celého dne, pomocí níž si ověřuje úroveň schopností, dovedností, znalostí i splnění zadaných úkolů.

5.2 Adaptační režim

Jednou z podmínek naplňování cílů předškolního vzdělávání, které jsou zakotveny v RVP PV, je možnost postupné adaptace nově přichozích dětí na prostředí školy.

Při nástupu dítěte do MŠ je uplatňován na pracovišti individuálně přizpůsobený adaptační režim. Již při prvním kontaktu s rodiči při zápisu do MŠ je rodičům nabídnuta a doporučena možnost individuální adaptace. Pokud je dítě do MŠ přijato, mohou rodiče zavolat do MŠ a domluvit si prohlídku prostor, seznámit se s pracovním kolektivem a obdržet informace o životě školy.

Po nástupu do MŠ děti mohou se svým blízkým trávit určenou dobu ve třídě, tato doba se postupně zkracuje, dítě se osamostatňuje, odpoutává od rodičů a získává citový vztah k ostatním dětem a učitelkám, personálu. Seznamuje se s novým prostředím, režimem dne, zjišťuje, že prostředí je bezpečné, příjemné, obohacující. Učitelka a personál uplatňují adaptační režim po celý měsíc září a s každým nástupem nového

dítěte, pokud rodiče zvolí jeho nástup v pozdější době. Pokud se adaptace dítěte nedaří, doporučíme odklad nástupu.

V prvních dnech školního roku jsou na pracovišti přítomny obě učitelky od ranních hodin, aby nově příchozí osoba (pedagog střídající), nepůsobil na děti stresově. Na obě učitelky si tedy děti zvykají současně.

Rodič má možnost v prvních dnech zůstat v MŠ po určitou dobu s dítětem.

6. Charakteristika vzdělávacího programu

Filosofie, koncepce školy

Filosofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, nadále rozvíjet péči o děti se specifickými vzdělávacími potřebami – děti zdravotně postižené a děti talentované.

Pracujeme podle Rámcového programu předškolního vzdělávání, nabízíme kvalitní standardní péči o všechny naše děti / zájmové činnosti, sportovní a kulturní akce, akce pro rodiče a děti /.

Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme rozvíjení smyslového vnímání jako základu veškerého přirozeného poznávání a denně se věnujeme též prevenci vadné výslovnosti – zařazování jazykových chvil, rozvíjením komunikativních dovedností dětí.

Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřujeme k tomu, aby zde bylo dítě šťastné a maximálně spokojené.

Školní vzdělávací program je zpracován na základě Rámcového programu pro předškolní vzdělávání.

Cíle předškolního vzdělávání

Záměrem našeho vzdělávacího programu je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, kompetentní zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou ne ně běžně kladeny a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně očekávají. V úzkém kontaktu s rodinou, pláno vanými i neplánovanými činnostmi při běžných denních situacích působíme na dítě v rámci jeho individuálních možností, zvláštností a schopností.

Naším cílem je:

- ° **rozdvíjet předpoklady pro učení, poznání, myšlení, objevování a aktivní přístup k získávání vědomostí dítěte**
- ° **aby si dítě osvojilo základy morálních hodnot v životě člověka a společnosti - zodpovědnost, soucítění, úcta k životu, životnímu prostředí, ke kultuře a tradicím**
- ° **aby dítě získávalo osobní samostatnost, bylo schopno uvědomit si důsledky svých rozhodnutí a bylo schopné nést za ně zodpovědnost**

Snažíme se, aby byly tyto cíle naplňovány a aby vzdělávání směřovalo k utváření klíčových kompetencí, neboť zasahuje-li vzdělávání zároveň oblast poznatků, hodnot a postojů, získává dítě dovednosti dokonalejší a prakticky využitelnější.

Máme na paměti, že spokojené dítě je schopné se vzdělávat a přijímat nové informace. Dosahování cílů podporujeme svým chováním, jednáním a svými postoji.

Cíleně usilujeme o vytváření klíčových kompetencí, které jsou důležité a významné nejen z hlediska přípravy dítěte pro započítí systematického vzdělávání, ale zároveň pro jeho další životní etapy i celoživotní učení.

Klíčové kompetence (výstupy)

chápe jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, návyků, schopností, postojů, a hodnot důležitých pro rozvoj osobnosti každého dítěte, soubory činnostně zaměřených a prakticky využitelných výstupů, jejichž osvojování je dlouhodobý a složitý proces začínající právě v období předškolního věku:

- ° **kompetence k učení**
- ° **kompetence k řešení problémů**
- ° **kompetence komunikativní**
- ° **kompetence sociální a personální**
- ° **kompetence činností a občanské**

Předpokládaná úroveň dítěte ukončujícího předškolního vzdělávání v jednotlivých kompetencích (podle RVP PV):

Kompetence k učení

- . soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- . získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- . klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnoho naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- . učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- . odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- . pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů

- . všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- . řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- . problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- . při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postojů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úkolů a situací a využívá je v dalších situacích
- . zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- . rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- . chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- . nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní

- . ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- . dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.), domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- . v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- . ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- . průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- . dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon)
- . ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální

- . samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej, uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- . dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost
- . ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy, napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- . spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- . při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- . je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným, chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské

- . svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- . dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky, odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- . chápe, že se musí o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- . má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- . zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřeně aktuálnímu dění
- . chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- . má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
- . spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- . uvědomuje si práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- . ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- . dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

7. Vzdělávací obsah

Cesta k naplnění cílů ŠVP je nastíněna ve vzdělávacím obsahu, který máme uspořádaný do pěti vzdělávacích oblastí v návaznosti na RVP PV: biologické, psychologické, interpersonální,

sociálně-kulturní a environmentální. Při plánování všech činností dbáme, aby se vzájemně prolínaly.

Vzdělávací oblasti dle RVP PV:

- 1. Dítě a jeho tělo**
- 2. Dítě a jeho psychika**
- 3. Dítě a ten druhý**
- 4. Dítě a společnost**
- 5. Dítě a svět**
- 1. Dítě a jeho tělo**

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebe-obslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

2. Dítě a jeho psychika

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebe-nahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje tři podoblasti:

- 2.1. Jazyk a řeč**
- 2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**
- 2.3. Sebeпоjetí, city a vůle**
- 3. Dítě a ten druhý**

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

4. Dítě a společnost

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti sociálně-kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

5. Dítě a svět

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí-počínaje nejbližším okolím a konečně globálními problémy celosvětového dosahu - a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Každá vzdělávací oblast zahrnuje tři vzájemně propojené kategorie:

- . **dílčí cíle** (co bude pedagog u dítěte v průběhu vzdělávání sledovat a podporovat)
- . **vzdělávací nabídku jako prostředek vzdělávání** (soubor praktických i intelektových činností, popřípadě příležitostí, vhodných k naplňování cílů a dosahování výstupů, mnohostranné, pestré, tvůrčí nabídky konkrétně odpovídající možnostem a potřebám ve skupině dětí) - co pedagog dětem nabízí
- . **očekávané výstupy** (dosažitelné, využitelné soubory schopností, dovedností, znalostí kognitivních i praktických, postojů a hodnot, s vymezením možných rizik ohrožujících úspěch vzdělávacích záměrů)

- co dítě v období ukončení předškolního vzdělávání zpravidla dokáže

Veškeré konkretizované výstupy a hlavní tematické okruhy jsou přehledně rozpracovány do pěti integrovaných bloků - tematických celků dle časového harmonogramu. Integrované bloky se svým obsahem vzájemně doplňují, prohlubují, navazují na sebe, prolínají se, plynule tematicky přecházejí. Některé prvky se mohou opakovat, dětem znovu připomínat, potkávat je v jiných souvislostech, vytvářet jiný, globální a reálný pohled na svět a jeho dění.

V návaznosti na ŠVP jsou dále konkretizované výstupy, konkrétní vzdělávací nabídka, časová a prostorová organizace a organizace řízení činností rozpracovány dle jednotlivých TVP. Jednotlivé TVP jsou vytvářeny podle potřeb a specifik pedagogů na jednotlivých třídách tak, aby byly rozmanité, hravé, využívající místní podmínky a možnosti. Jejich naplňování bude vycházet z věkových a individuálních zvláštností dětí s cílem maximálně respektovat individuální potřeby dětí, ze života dítěte, z jeho přirozených potřeb tak, aby byl pro dítě srozumitelný, smysluplný, zajímavý, užitečný a prakticky využitelný a aby poskytl dítěti širokou škálu různých aktivit.

Součásti TVP

- . Jmenný seznam dětí
- . Charakteristika třídy - věkové složení, mimořádně nadané děti, děti se speciálními vzdělávacími potřebami, zdravotní či jiné obtíže dětí (v obecné rovině)
- . Pravidla soužití třídy - každá třída vytváří pravidla podle svých představ a potřeb. Všechna pravidla jsou následně graficky ztvárněna a umístěna na vhodném místě v zorném poli dětí
- . Přehled konaných třídních akcí
- . Přehled naplňování jednotlivých dílčích cílů, konkretizovaných očekávaných výstupů a integrovaných bloků ŠVP + evaluace
- . Rozpracované metodiky pro pravidelně se opakující aktivity na jednotlivých třídách (tělovýchovné aktivity, logopedické chvíle)

Kritéria pro plánování tematických částí (projektů)

1. tematická část je průběžně plánována písemně
2. vychází z ŠVP, diagnostiky, potřeb a zájmu dětí, aktuální situace
3. na jejím plánování se podílejí obě učitelky třídy
4. má dobře promyšlenou strukturu, úvodní i průběžnou motivaci
5. celek je vědomě koncipován k naplňování rámcových cílů
6. k tématu jsou stanoveny konkrétní dílčí cíle
7. použité metody jsou v co největším rozsahu názorné a praktické
8. zjistíme vstupní informace - co děti o tématu vědí
9. připravíme potřebné zdroje informací - encyklopedie, knihy, pomůcky
10. po ukončení tematické části zajistíme zpětnou vazbu - evaluace zachycuje rozsah naplňování stanovených dílčích vzdělávacích cílů

TVP odpovídá konkrétním podmínkám jednotlivých tříd, stupni rozvoje a učení, je dále rozpracován, není konečným, ale otevřeným pracovním materiálem - plánem pedagoga, který jej dotváří, postupně rozvíjí a doplňuje.

Celým vzdělávacím obsahem provází děti vhodná motivace se spoustou písniček, které charakterizují témata jednotlivých IB. IB jsou ale pojaty velmi široce, aby byl dán prostor pro kreativitu a osobnost jednotlivých pedagogů a aby byly v co největší míře respektovány potřeby a možnosti dětí.

Jednotlivé integrované bloky jsou tedy charakterizovány motivací, jsou zde uvedeny hlavní tematické okruhy,

přibližný nevázaný časový rozsah a konkretizované výstupy, které zpřesňují jednotlivé očekávané výstupy v rámci vzdělávacích oblastí v RVP PV. Konkretizované výstupy upřesňují požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat. S pomocí konkrétních očekávaných výstupů stanoví pedagogové v rámci TVP cílenou vzdělávací nabídku, která je pro naplňování očekávaných výstupů smysluplná a účelná.

IB jsou zpracovány a popsány ve ŠVP tak, že učitelky s nimi dále mohou pracovat. Lze je tvořivě přizpůsobovat různým podmínkám jednotlivých tříd. Lze je v třídních programech dále upravovat, rozpracovávat a naplňovat. Jsou tedy charakterizovány v dostatečně obecné poloze.

Integrovaný blok: ZVÍDÁLKOVÉ OBJEVUJÍ PODZIM

Délka integrovaného bloku: září, říjen, listopad

Září

Téma: **Zvídálkové - školka volá**

Podtémata: Poznáváme naši MŠ
Vše nové kolem nás
Je nám dobře spolu
Tady jsem doma

Říjen

Téma: **Sklízíme plody podzimu**

Podtémata: Na zahradě
Na poli
V lese
Barvy podzimu

Listopad

Téma: **Co umí listopad**

Podtémata: Co umí vítr a déšť
Moje tělo a zdraví
Když kamarád stůně

Konkretizované výstupy integrovaného bloku:

Vzdělávací oblast DÍTĚ A JEHO TĚLO (BIOLOGICKÁ)

Podoblast **Fyzický rozvoj a pohybová koordinace**

- ° postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- ° zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- ° pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- ° přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů

Podoblast **Jemná motorika, koordinace ruky a oka**

- ° vést stopu tužky při kresbě
- ° pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat klíčku)

Podoblast **Sebeobsluha**

- ° pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- ° samostatně se oblékat, svlékat, obouvat se, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky

Podoblast **Zdraví, bezpečí**

- ° pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (srdce, plíce, mozek, žaludek)
- ° znát základní zásady zdravého životního stylu (o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek

Vzdělávací oblast DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ)

Jazyk a řeč

Podoblast **Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

- ° spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
- ° dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu - řečová kázeň (dokázat naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)
- ° dorozumět se verbálně i nonverbálně (používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)

Poznávací schopnosti

Podoblast **Vnímání**

- ° zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- ° správně reagovat na světelné a akustické signály
- ° rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (slané, sladké, kyselé, hořké ...)
- ° rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost

Poznávací schopnosti

Podoblast **Pozornost, soustředěnost, paměť**

- ° dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- ° uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím

Poznávací schopnosti

Podoblast **Tvořivost, vynalézavost, fantazie**

- ° rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- ° spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- ° využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
- ° improvizovat a hledat náhradní řešení

Poznávací schopnosti

Podoblast **Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování**

- ° sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- ° objevovat význam ilustrací
- ° poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (použít nějaký symbol)

Poznávací schopnosti

Podoblast **Časoprostorová orientace**

- ° rozlišovat vpravo-vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- ° orientovat se v řadě (první, poslední, uprostřed)
- ° orientovat se v prostoru podle slovních pokynů

Poznávací schopnosti

Podoblast **Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace**

- ° rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- ° rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý-velký, větší-menší, nejmenší-největší, dlouhý-krátký, vysoký-nízký, stejný)

Poznávací schopnosti

Podoblast **Řešení problémů, učení**

- ° samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- ° jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- ° projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při neporozumění, zkoušet, experimentovat

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast **Sebevědomí a sebeuplatnění**

- ° přijímat pobyt v MŠ jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- ° samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení
- ° respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- ° uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
- ° nebát se požádat o pomoc, radu

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast **Sebeovládání a přizpůsobivost**

- ° odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- ° umět se přizpůsobit změnám

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast **Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy**

- ° odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
- ° přijmout povinnost, soustředit se na činnosti a samostatně ji dokončit
- ° přijímat pokyny
- ° plnit činnosti podle instrukcí
- ° rozhodovat sám o sobě (o svém chování)

Vzdělávací oblast DÍTĚ A TEN DRUHÝ (SOCIÁLNÍ)

Podoblast **Komunikace s dospělým**

- ° navazovat kontakty s dospělým
- ° spolupracovat s dospělým

Podoblast **Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech**

- ° vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- ° spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem

Podoblast **Sociabilita**

- ° obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- ° všít si, co si druhý přeje či potřebuje (dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- ° bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)

Vzdělávací oblast DÍTĚ A SPOLEČNOST (SOCIOKULTURNÍ)

Podoblast **Společenská pravidla a návyky**

- ° umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- ° dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v MŠ a na veřejnosti

Podoblast **Zařazení do třídy (do skupiny)**

- ° orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, MŠ, herní skupina) a umět jim přizpůsobovat své chování
- ° vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- ° navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- ° cítit se plnohodnotným členem skupiny

Podoblast **Kultura, umění**

- ° vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduchý rytmický či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností

Vzdělávací oblast DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)

Podoblast Poznatky, sociální informovanost

- ° zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v MŠ opakují
- ° rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)

Podoblast Adaptabilita ke změnám

- ° vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, běžně proměnlivé okolnosti v MŠ vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat

Podoblast Vztah k životnímu prostředí

- ° znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné
- ° spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně), být citlivý k přírodě

Integrovaný blok: ZVÍDÁLKOVÉ OBJEVUJÍ ZIMU

Délka integrovaného bloku: prosinec, leden, únor

Prosinec

Téma: **Tajemství vánočního času**

Podtémata: Veselo je s Mikulášem
Kouzelné Vánoce

Leden

Téma: **Zimní království**

Podtémata: Co umí paní Zima
Z pohádky do pohádky
Zimní hry a sporty

Únor

Téma: **V tomto světě žiji a chci o něm všechno vědět**

Podtémata: Masopust
Co děláme celý den a celý rok
Čím budu, až vyrostu
Čím cestujeme

Konkretizované výstupy integrovaného bloku:

Vzdělávací oblast DÍTĚ A JEHO TĚLO (BIOLOGICKÁ)

Podoblast **Fyzický rozvoj a pohybová koordinace**

- ° běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- ° otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- ° pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus

Podoblast **Jemná motorika, koordinace ruky a oka**

- ° upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
- ° zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami)
- ° zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)

Podoblast **Sebeobsluha**

- ° samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- ° udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

Podoblast **Zdraví, bezpečí**

- ° uvědomovat si, co je nebezpečné
- ° vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)

Vzdělávací oblast DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ)

Jazyk a řeč

Podoblast **Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

- ° spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
- ° znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (sdělit svoje jméno a

příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)

- ° sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat

Poznávací schopnosti

Podoblast **Vnímání**

- ° rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- ° sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- ° rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny) a vlastnosti objektů (lesk, hladkost a jiné specifické znaky)
- ° správně reagovat na světelné a akustické signály

Poznávací schopnosti

Podoblast **Pozornost, soustředěnost, paměť**

- ° soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit-neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (vyřešit labyrint)
- ° zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- ° zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho

Poznávací schopnosti

Podoblast **Tvořivost, vynalézavost, fantazie**

- ° spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- ° dokončit příběh, pohádku (vymyslet konec, jinou variantu)
- ° vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek)
- ° vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- ° využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí

Poznávací schopnosti

Podoblast **Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování**

- ° poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (použít nějaký symbol)
- ° napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník)
- ° napodobit některá písmena, číslice
- ° rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (zná některé číslice, písmena, dopravní značky)

Poznávací schopnosti

Podoblast **Časoprostorová orientace**

- ° orientovat se v řadě (první, poslední, uprostřed)
- ° orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- ° orientovat se v časových údajích v rámci dne (dopoledne, poledne, odpoledne)
- ° rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)

Poznávací schopnosti

Podoblast **Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace**

- ° rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý-velký, větší-menší, nejmenší-největší, dlouhý-krátký, vysoký-nízký, stejný)
- ° porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (od nejmenšího k největšímu, poznat co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (roztržít knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
- ° chápat, že číslovka označuje počet (5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
- ° chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle

společných či rozdílných znaků (vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat dopravní prostředky, řešit jednoduché labyrinty, rébusy, hádanky

Poznávací schopnosti

Podoblast **Řešení problémů, učení**

- ° jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- ° vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je
- ° přicházet s vlastními nápady
- ° projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast **Sebevědomí a sebeuplatnění**

- ° samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení
- ° umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- ° snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast **Sebeovládání a přizpůsobivost**

- ° reagovat přiměřeně dané situaci (odmítnat agresí, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- ° přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- ° umět se přizpůsobit změnám

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast **Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy**

- ° odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
- ° přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
- ° přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)

Vzdělávací oblast DÍTĚ A TEN DRUHÝ (SOCIÁLNÍ)

Podoblast **Komunikace s dospělým**

- ° respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- ° obracet se na dospělého o pomoc, radu

Podoblast **Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech**

- ° aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- ° chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat

Podoblast **Sociabilita**

- ° obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- ° všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- ° porozumět běžným projevům emocí a nálad (vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
- ° nabídnout pomoc

Vzdělávací oblast DÍTĚ A SPOLEČNOST (SOCIOKULTURNÍ)

Podoblast **Společenská pravidla a návyky**

- ° umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat,

- rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- ° pochopit funkci rodiny a jejích členů

Podoblast **Zařazení do třídy (do skupiny)**

- ° reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- ° navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství

Podoblast **Kultura, umění**

- ° pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- ° vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné)

Vzdělávací oblast DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)

Podoblast **Poznatky, sociální informovanost**

- ° rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- ° mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- ° mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Podoblast **Adaptabilita ke změnám**

- ° zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení- rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- ° ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Podoblast **Vztah k životnímu prostředí**

- ° všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory
- ° spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

Integrovaný blok: ZVÍDÁLKOVÉ OBJEVUJÍ JARO

Délka integrovaného bloku: březen, duben

Březen

Téma: **Jaro kolem nás**

Podtémata: Když jaro na nás zaťuká
Jaro v trávě
Jaro na zahradě

Duben

Téma: **Svět zvířat**

Podtémata: Máme rádi zvířata
Zvířátka a jejich mláďátka
Moje zvířátko - kde má domov
Velikonoce

Květen

Téma: **Barvy jara**

Podtémata: Naše maminka má svátek
U nás doma
Když všechno kvete

Konkretizované výstupy integrovaného bloku:

Vzdělávací oblast DÍTĚ A JEHO TĚLO (BIOLOGICKÁ)

Podoblast **Fyzický rozvoj a pohybová koordinace**

- ° zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- ° házet a chytat míč, užívat různé náčiní, náradí
- ° užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)
- ° být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě

Podoblast **Jemná motorika, koordinace ruky a oka**

- ° napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- ° zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)
- ° zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (trianglem, bubínkem, chřestidly)

Podoblast **Sebeobsluha**

- ° postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- ° udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

Podoblast **Zdraví, bezpečí**

- ° projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- ° chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
- ° vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)

Vzdělávací oblast DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ)

Jazyk a řeč

Podoblast **Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

- ° vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- ° mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- ° předat vzkaz
- ° chápat jednoduché hádanky a vtipy

Poznávací schopnosti

Podoblast **Vnímání**

- ° rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- ° sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- ° správně reagovat na světelné a akustické signály

Poznávací schopnosti

Podoblast **Pozornost, soustředěnost, paměť**

- ° dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- ° udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- ° uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
- ° zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu

Poznávací schopnosti

Podoblast **Tvořivost, vynalézavost, fantazie**

- ° vyjadřovat fantazijní představy
- ° vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek)
- ° tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů)
- ° experimentovat s výtvarně netradičními materiály

Poznávací schopnosti

Podoblast **Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování**

- ° rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
- ° rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (zná některé číslice, písmena, dopravní značky)
- ° sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- ° napodobit některá písmena, číslice
- ° poznat některé hudební znaky

Poznávací schopnosti

Podoblast **Časoprostorová orientace**

- ° rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- ° orientovat se v řadě (první, poslední, uprostřed)
- ° orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- ° orientovat se v časových údajích v rámci dne (dopoledne, poledne, odpoledne)

Poznávací schopnosti

Podoblast **Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace**

- ° rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký-těžký, lehčí-těžší, nejlehčí-nejtěžší, stejně těžký)
- ° porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (od nejmenšího k největšímu, poznat co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
- ° chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky, řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky

Poznávací schopnosti

Podoblast **Řešení problémů, učení**

- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
- přicházet s vlastními nápady
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat
- odlišit hru od systematické povinnosti

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast **Sebevědomí a sebeuplatnění**

- umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast **Sebeovládání a přizpůsobivost**

- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítnat agresí, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast **Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy**

- přijímat pokyny
- plnit činnosti podle instrukcí
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět je zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (kamarádům, mladším, slabším)

Vzdělávací oblast DÍTĚ A TEN DRUHÝ (SOCIÁLNÍ)

Podoblast **Komunikace s dospělým**

- obracet se na dospělého o pomoc, radu
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

Podoblast **Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech**

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- využívat neverbální komunikace (úsměv, gesta, řeč těla)

Podoblast **Sociabilita**

- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- nepřijemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout
- respektovat rozdílné schopnosti
- důvěřovat vlastním schopnostem
- nabídnout pomoc

Vzdělávací oblast DÍTĚ A SPOLEČNOST (SOCIOKULTURNÍ)

Podoblast **Společenská pravidla a návyky**

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy

Podoblast **Zařazení do třídy (do skupiny)**

- ° vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- ° navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- ° cítit se plnohodnotným členem skupiny

Podoblast **Kultura, umění**

- ° pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- ° vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné)
- ° vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností

Vzdělávací oblast DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)

Podoblast **Poznatky, sociální informovanost**

- ° rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)

Podoblast **Adaptabilita ke změnám**

- ° zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení- rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- ° vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- ° ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Podoblast **Vztah k životnímu prostředí**

- ° uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
- ° být citlivý k přírodě

Integrovaný blok: ZVÍDÁLKOVÉ OBJEVUJÍ LÉTO

Délka integrovaného bloku: červen, červenec, srpen

Červen

Téma: **Zvídálkové - hurá na prázdniny**

Podtémata: Svátek DĚTÍ
Naše Země
Kniha - studnice moudrosti
Hurá na prázdniny

Červenec

Podtémata: Pojď si hrát
Cesta za dobrodružstvím

Srpen

Podtéma: Letní radovánky

Vzdělávací oblast DÍTĚ A JEHO TĚLO (BIOLOGICKÁ)

Vzdělávací cíle:

- ° Rozvoj pohybových dovedností a aktivit v přírodě
- ° Rozvoj pohybových aktivit - koordinace ruky a oka, zdokonalování používání pomůcek a nástrojů denní potřeby (při pracovních a výtvarných činnostech)
- ° Rozvoj pohybového aparátu a tělesných funkcí
- ° Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí

Konkretizované výstupy:

Podoblast **Fyzický rozvoj a pohybová koordinace**

- ° běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- ° užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)
- ° házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
- ° pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (v lese, v písku)
- ° pohybovat se dynamicky po delší dobu (běhat při hře 2 minuty a více)
- ° být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě

Podoblast **Jemná motorika, koordinace ruky a oka**

- ° tužku udržet správně - dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- ° zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)
- ° kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodnin i umělých materiálů
- ° zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji

Podoblast **Sebeobsluha**

- ° samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- ° postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky

Podoblast **Zdraví, bezpečí**

- ° mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
- ° znát základní zásady zdravého životního stylu (o pozitivních účincích pohybu a sportu, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování)

- ° uvědomovat si, co je nebezpečné
- ° chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)

Vzdělávací oblast DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ)

Jazyk a řeč

Vzdělávací cíle:

- ° Rozvoj produktivních řečových dovedností
- ° Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- ° Příprava pro život v mnohojazyčné společnosti

Konkretizované výstupy

Podoblast **Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

- ° vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- ° mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- ° poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
- ° používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- ° poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
- ° rozkládat slova na slabiky

Poznávací schopnosti

Vzdělávací cíle:

- ° Rozvoj činností podporujících učení a pozornost
- ° Rozvoj fantazie a představivosti v tvořivých činnostech, hrách
- ° Posilování přirozených poznávacích citů
- ° Osvojování si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcí (abeceda, čísla)

Konkretizované výstupy:

Podoblast **Vnímání**

- ° sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- ° rozpoznat odlišnosti v detailech (vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- ° odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat

Podoblast **Pozornost, soustředěnost, paměť**

- ° zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- ° záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (vyprávět zážitky z výletu), viděné (vyjmenovat květiny viděné na procházce)
- ° zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžné užívaných předmětů-sklo, papír, kov, dřevo, ale i události-kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka
- ° uplatňovat postřeh a rychlost

Podoblast **Tvořivost, vynalézavost, fantazie**

- ° tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály
- ° dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek
- ° navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby...)
- ° experimentovat s výtvarně netradičními materiály
- ° využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí

- improvizovat a hledat náhradní řešení

Podoblast **Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování**

- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
- poznat některé hudební znaky
- napodobit některá písmena, číslice

Podoblast **Časoprostorová orientace**

- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- orientovat se v řadě (první, poslední, uprostřed)
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů

Podoblast **Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace**

- orientovat se v číselné řadě 1-10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (od nejmenšího k největšímu, poznat co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (o kolik je více a o kolik je méně kde je stejně)

Podoblast **Řešení problémů, učení**

- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché nápady, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus-omyl
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (jak staví stavbu, skládá puzzle)
- přicházet s vlastními nápady
- odlišit hru od systematické povinnosti

Sebepojetí, city, vůle

Vzdělávací cíle:

- Poznávání sebe sama a druhých
- Rozvoj poznatků, schopností, dovedností umožňujících pocity a získané dojmy vyjádřit

Konkretizované výstupy:

Podoblast **Sebevědomí a sebeuplatnění**

- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- přijmout roli ve hře (jako organizátor, pozorovatel, spoluhráč)
- nebát se požádat o pomoc, radu

Podoblast **Sebeovládání a přizpůsobivost**

- přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit, přizpůsobit se společenství, projevat zájem o spolupráci

Podoblast **Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy**

- umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění komentovat obrázky, pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací)
- rozhodovat sám o sobě (o svém chování)
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)

Vzdělávací oblast DÍTĚ A TEN DRUHÝ (SOCIÁLNÍ)

Vzdělávací cíle:

- ° Vytvoření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- ° Rozvoj kooperativních dovedností

Konkretizované výstupy: Podoblast **Komunikace s dospělým**

- ° obracet se na dospělého o pomoc, radu
- ° rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

Podoblast **Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech**

- ° spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- ° využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla)

Podoblast **Sociabilita**

- ° všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- ° nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout
- ° bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- ° uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)

Vzdělávací oblast DÍTĚ A SPOLEČNOST (SOCIOKULTURNÍ)**Vzdělávací cíle:**

- ° Poznávat pravidla společenského soužití a jejich vytváření
- ° Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí - spolupracovat, přistoupit na názor druhých
- ° Seznamovat se světem kultury a historie, která nás obklopuje

Konkretizované výstupy: Podoblast **Společenská pravidla a návyky**

- ° rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- ° pojmenovat povahové vlastnosti

Podoblast **Zařazení do třídy (do skupiny)**

- ° cítit se plnohodnotným členem skupiny
- ° projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- ° být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

Podoblast **Kultura, umění**

- ° pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- ° v kulturních místech (divadle, galerii, muzeu), respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
- ° vyjadřovat se zpěvem

Vzdělávací oblast DÍTĚ A SVĚT (ENVIROMENTÁLNÍ)**Vzdělávací cíle:**

- ° Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- ° Poznávání jiných zemí a kultur

- ° Osvojení si poznatků a dovedností k vykonávání jednoduchých činností v péči o živou a neživou přírodu

Konkretizované výstupy:

Podoblast Poznatky, sociální informovanost

- ° zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- ° rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)

Podoblast Adaptabilita ke změnám

- ° zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení- rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- ° ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Podoblast Vztah k životnímu prostředí

- ° uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
- ° být citlivý k přírodě

8. Evaluační systém školy

Cíl: hledat cestu ke kvalitní činnosti školy

Naše MŠ sleduje, zda ŠVP (práce podle něho), přináší očekávané výsledky, hledá silné i slabé stránky své činnosti, potvrzuje či zpochybňuje svoje představy, odhaluje problémy a řeší je. Škola tyto činnosti provádí pravidelně a systematicky.

Sebehodnocení školy se účastní všichni zaměstnanci školy. Některé hodnotící činnosti provádějí pedagogové jednotlivě, jiných se účastní společně. Každý pedagog hodnotí svou činnost, sám sebe a tedy jen určitou oblast, úsek práce školy. Evaluační aktivity probíhají na úrovni třídy (hodnocení TVP, výsledků u dětí, sebehodnocení pedagogů), jiné na úrovni školy (hodnocení věcných podmínek, organizace a řízení, spolupráce školy s partnery, ŠVP, naplňování cílů programu, práci pedagogického sboru, zaměstnanců). Celkové hodnocení školy provádí vedoucí učitelka, ředitel (analyzuje dílčí podklady, vyvozuje závěry a využívá jich v řídicí činnosti).

Sebehodnocení probíhá v určitých fázích, které na sebe navazují a neustále se opakují.

Příprava – volba postupu, forem, metod.

Sběr informací – sběr dat, zjišťování skutečností.

Analýza informací, vyhodnocení – vyhodnocení situace, pojmenování problému.

Plán dalšího postupu – využití výsledků v práci školy, volba priorit.

K sebehodnocení činnosti školy užíváme různých metod a postupů – analýza ŠVP, analýza podmínek školy, rozhovory, dotazníky, ankety, analýza a hodnocení třídní i individuální dokumentace (TVP, třídní kniha, diagnostické záznamy, portfolia dětí, individuální plány).

Oblasti vlastního hodnocení

ŠVP (hodnotíme jeho soulad s požadavky RVP PV)

- koncepční záměr ŠVP – hodnotíme, zda má vlastní myšlenku, zda obsahuje dlouhodobé cíle, zda vyjadřuje, oč škola usiluje, zda obsahuje jasné a srozumitelné vzdělávací cíle a záměry, jedinečnost, původnost, osobitost programu
- vhodnost vzhledem k podmínkám – hodnotíme, zda vychází z analýzy podmínek a situace školy, zda využívá možností, které nabízí okolní prostředí
- pojetí a zpracování vzdělávacího obsahu – hodnotíme koncepci vzdělávacího obsahu, obsahovou i formální kvalitu integrovaných bloků
- formální a obsahové zpracování – hodnotíme, zda je úplný, přehledný, zpracovaný kulturní formou
- otevřenost ŠVP – hodnotíme, zda umožňuje další rozvoj školy a zkvalitňování vzdělávání, zda poskytuje prostor pro změny, zda počítá s kontakty s okolním životem

Podmínky ke vzdělávání (hodnotíme předpoklady, okolnosti, situace)

- věcné podmínky – posuzujeme prostory a vybavení z hlediska požadavků vzdělávacích, bezpečnostních a hygienických
- životopráva – posuzujeme denní řád, režimová pravidla a aktivity (stravování, spánek, pohybové aktivity, pobyt venku), hodnotíme naplňování zásad zdravého životního stylu
- psychosociální podmínky – posuzujeme klima třídy i školy, atmosféru a kvalitu komunikace, přístup k dětem a způsob jejich vedení, respekt k individuálním potřebám, vzájemné vztahy a postoje, prosociální komunikaci, míru prostoru pro aktivitu a samostatné rozhodování dítěte
- organizační podmínky - posuzujeme organizační formy práce, denní program, počty dětí ve třídě, respekt k soukromí dítěte, zařazování řízených zdravotně preventivních aktivit

- řízení – posuzujeme vymezení pravidel, týmovou práci, spolupráci všech zúčastněných, kvalitu plánování, řízení a hodnocení, informační systém, spolupráci se zřizovatelem, s orgány státní správy, školami, odborníky a s dalšími partnery
- personální a pedagogické zajištění – posuzujeme pedagogické, metodické i etické kompetence pracovníků, jejich sebevzdělávání, další vzdělávání
- spoluúčast rodičů – posuzujeme vzájemné vztahy mezi rodinou a školou, míru, intenzitu, formy a obsah komunikace a spolupráce

Průběh vzdělávání (hodnotíme práci pedagogů)

- pedagogický styl – hodnotíme metody a formy práce, metodické a diagnostické postupy
- vzdělávací nabídka – hodnotíme třídní vzdělávací programy a jejich naplňování, hodnotíme jejich promyšlenost a plánovitost, hodnotíme integrované bloky, nabídku činností, naplňování cílů v rámci bloků

Výsledky vzdělávání (hodnotíme vzdělávací přínos u dětí)

- individuální vzdělávací pokroky – sledujeme a vyhodnocujeme rozvoj a učení dítěte, jeho vzdělávací pokroky ve všech vzdělávacích oblastech, hodnotíme prospívání dítěte ve vztahu k jeho individuálním potřebám a možnostem

Kritéria hodnocení – rámcové požadavky na předškolní vzdělávání formulované RVP PV.

Evaluační techniky a prostředky – pozorování, hospitace, rozhovor, diskuse, pedagogické porady, analýza dokumentů, analýza portfolia dítěte, dotazník, anketa, záznamové a hodnotící listy.

1. Evaluace na úrovni tříd

Sledujeme:

- ° vztah učitele k dané třídě - kolektivu
- ° vztah učitele k dítěti
- ° sebehodnocení učitele
- ° vztah k rodičům - dotazníky
- ° vztah k vedoucí učitelce - na úrovni celé MŠ, závěry
- ° vztah k zaměstnancům a provozu MŠ - tým i jednotlivě

Využíváme metody a techniky:

- ° dotazníky
- ° evaluační diagnostické listy - vyhodnocujeme, zamýšlíme se dle stanovených hodnotících kritérií
- ° využíváme formy diskuse, rozhovor, pozorování, analýzy, hospitace, vzájemné naslechy, porady, portfolia dětí, diagnostické listy

Využíváme zdroje informací:

- ° děti
- ° rodiče
- ° pedagogové
- ° provozní zaměstnanci
- ° zřizovatel
- ° spolupráce s logopedem
- ° poradnou
- ° dokumentace
- ° SPC
- ° vlastní postřehy a poznatky

Kdy evaluujeme, hodnotíme:

- ° operativně dle potřeby
- ° plánovaně - stav třídy, individuální poznatky a potřeby dětí a dospělých v časových úsecích
- ° zpětně - vyhodnocením dosažených cílů a požadavků za období

Evaluujeme projevy chování a jednání dítěte, výsledky individuálních pokroků vzdělávání a rozvíjení dítěte vzhledem ke kompetencím.

Učitelky pozorují a zapisují své poznatky do záznamů o dětech a vychází z nich při dalším plánování. Na konci IB, měsíčně - stručné písemné hodnocení. IB obsahuje pořádané akce, vzdělávací přínos, rizika, stručnou sebereflexi, plnění TVP.

Portfolio dítěte - sledování výsledků vzdělávání.

V průběhu měsíce září a října - sběr informací, kresba postavy, doplnění záznamu o dítěti. Během roku průběžná diagnostika dítěte a záznamy dle potřeb učitelky. Individuální práce s předškoláky. Druhý záznam se provádí do konce školního roku.

Výsledky ročního evaluačního plánu jsou podkladem pro zpracování Vlastního hodnocení školy.

2. Evaluace školy na úrovni školy

Evaluační plán školy a časový plán.

Oblasti evaluace: (co vyhodnocujeme)	Metody a techniky: (jak vyhodnocujeme)	Časový plán	Odpovědnost
1. Naplňování cílů ŠVP			
Jak se plní cíle, které si škola stanovila pro šk. rok. Soulad s RVP.	Plánování, akce školy. Sběr materiálů, hodnocení učitelů.	Průběžně	Ved. uč. MŠ
2. Podmínky vzdělávání			
Vytváření optimálních podmínek ke vzdělávání. Stanovení prioritní oblasti pro šk. rok. Kritériem je úroveň vybavení pro kvalitní vzdělávání.	Dotazník rodiče.	Průběžně dle potřeby	Odpovědnost rodiče
	Dotazník pro pedagogické pracovníky.	1x ročně	PP + ved. uč.
	Rozbor, schůzky tříd, sběr materiálů, foto.	1x ročně	PP + rodiče
3. Průběh vzdělávání			
Naplňování obsahu IB. Metody práce s ohledem na potřeby dětí.	Plánování, foto, rozbor, sebereflexe, hospitace.	Po skončení IB	PP - zápis ved. uč. - hospitace
4. Spolupráce s rodiči a vliv dalších osob na vzdělávání.			
Zkvalitňovat spolupráci s rodiči, spokojenost rodičů, důvěra.	Rozbor, schůzky s rodiči, dotazníky, akce školy, nástěnky, stránky školy.	Po celý rok	Ved. uč. + PP
5. Výsledky vzdělávání			
Sledování pokroku dítěte vzhledem ke kompetencím, aktivity školy.	Pozorování, portfolio, dotazníky, foto, rozhovor, pedagogické rady.	Na úrovni třídy	PP portfolio
6. Personální oblast			
Efektivita organizace školy, kvalita pedagogické práce, DVPP, formy práce.	Dotazníky, hospitace, kontroly činností, plány, porady.	Průběžně, plán hospitací, dotazník. 1x ročně	Ved. uč. + PP
7. Ekonomická oblast a její vliv na vzdělávání.			
Hospodaření školy, vyrovnaný rozpočet, kvalita dokumentace.	Plán nákladů a výnosů, rozbor	Průběžně	Ředitel MŠ roční hodnocení,

	hospodaření, pedagogické rady, porady.		kontrolní orgány

Kritéria pro kontrolu a zpětnou vazbu.

Děti:

- denně slovně i písemně - podle potřeb pedagogů
- záznamové listy průběžně
- 1. pololetí + konec školního roku za celou třídu písemně, úroveň třídy, výjimečnost, individuality, případné odklady, zájmové činnosti, účast na akcích a ostatní aktivity, problémové děti, integrace, klady - zápory, návrhy

Učitelka:

- k dětem - záznamy, poznámky, rozbor
- k rodičovské veřejnosti - diskuse, rozhovory, dialog
- sama sobě - forma dotazníků - písemně

Rodiče:

- rozhovory, diskuse, dialog, konzultace
- forma dotazníků 1x ročně na konci školního roku

Vedoucí učitelka:

- namátkové kontroly
- hospitace
- pozorování
- rozhovory
- diskuse
- analýzy - písemné zpracování daného období